

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Podbořany, Husova 276, okres Louny

Husova 276, 441 01 Podbořany

Identifikátor školy: 600 083 039

Termín konání inspekce: 9. – 13. únor 2004

Čj.:	f3-1009/04-5091
Signatura:	kf3cx105

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole a školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole a školní družině
- ❖ rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání (tematické zjišťování)

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Podbořany, Husova 276, okres Louny je příspěvkovou organizací Města Podbořany. Podle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 243/00-KÚ sdružuje základní školu s kapacitou 540 žáků, školní družinu s kapacitou 100 žáků a školní jídelnu s kapacitou 680 jídel. V současné době vzdělává 392 žáků v 17 třídách.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve škole pracuje dvacet osm pedagogických pracovníků včetně čtyř vychovatelek školní družiny, jež všechny splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Z celkového počtu učitelů jsou čtyři učitelé nekvalifikovaní, neboť mají pouze středoškolské, i když pedagogické, vzdělání. Učitel informatiky není pedagogicky způsobilý pro daný stupeň školy a jeden z učitelů anglického jazyka nespĺňuje požadavek odborné způsobilosti. Výchovná poradkyně má potřebnou odbornou kvalifikaci i délku praxe pro výkon této práce. Přidělení úvazků na druhém stupni respektuje aprobace vyučujících a je provedeno zodpovědně. Ze všech vyučovacích hodin je odučeno 68% odborně i pedagogicky způsobilými pedagogy. Problémově se jeví přidělení dvou nekvalifikovaných pedagogů v paralelních třídách 1.stupně s uvádějícími učiteli v jiném ročníku.

Organizace a provoz školy vychází z přehledně zpracovaného organizačního řádu, jehož součástí je schéma řízení školy. Podle něj a obsahu pracovní náplně delegovala ředitelka na svou statutární zástupkyni část kompetencí včetně vedení nepedagogických pracovníků a hospitační a kontrolní činnosti na prvním stupni. Vedení školy informuje pedagogické pracovníky prostřednictvím nástěnek ve sborovnách nebo na chodbách v obou budovách. Tento systém bezproblémově funguje. Přípomínky či návrhy mohou pracovníci podávat při pravidelném jednání metodických orgánů a na pedagogických radách. Bylo zřízeno i kolegium ředitelky školy, ale v současné době není aktivizováno.

Je vypracován Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků a této oblasti věnuje ředitelka školy dlouhodobě patřičnou pozornost. Aby získala kvalifikované učitele s potřebnou aprobací, umožňuje nekvalifikovaným vyučujícím kombinované studium, které vede ke zvýšení kvalifikace. Začínajícím pedagogům přiděluje uvádějící učitele, jejichž činnost je především konzultační, protože nemají možnost vidět začínající učitele při práci v hodinách, a tak se zaměřit na konkrétní rady. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřené na funkční studium vedoucích pracovníků, zlepšení výuky jazyků, na zvyšování a prohlubování znalostí pro práci s integrovanými žáky, na státní informační politiku ve vzdělávání. Je v souladu se zaměřením a cíli školy. Hospitační a kontrolní činnost je plánovaná a častá. Vždy jsou provedeny zápisy se závěry a případnými opatřeními.

Nedostatečná pozornost je věnována kontrole plnění osnov. Hodnocení ani sebehodnocení pracovníků škola neprovádí.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Součástí základní školy jsou dva učební pavilony: starší udržovaná budova, v níž jsou umístěny třídy druhého stupně a páté ročníky, nověji přistavěný kord – pavilon s třídami 1. stupně a školní družinou. Škola je vybavena dvěma tělocvičnami – velkou a malou. Škola vlastní školní pozemek s nevytápěným skleníkem, který využívají žáci obou stupňů školy. Školní jídelna je umístěna v samostatné budově v bezprostřední blízkosti učebních pavilonů a slouží zároveň žákům ostatních škol ve městě.

V učebních pavilonech jsou – kromě kmenových tříd, ve kterých probíhá stěžejní část výuky – odborné pracovny. Společná pro chemii a fyziku, pracovní přírodopisu, pracovní výtvarné výchovy a jedna velmi dobře vybavená počítačová učebna s dvaceti žákovskými počítači. Školní knihovna je zařízena v obou učebních pavilonech – pro první i druhý stupeň samostatně - a je pravidelně doplňována především sadami knih mimočítankové četby a odbornou literaturu. Škola je rovněž vybavena základní didaktickou technikou – televizory s videorekordéry, CD a kazetové přehrávače a zpětné projektory.

Kabinety sledovaných předmětů na 1. i 2. stupni jsou vybaveny dostatečným množstvím tabelárních a trojrozměrných pomůcek, odborné literatury, fyzikálních a biologických modelů, přírodnin, měřících přístrojů a demonstračních i žákovských souprav. Pro všechny předměty mají učitelé a žáci k dispozici ucelené řady učebnic a pracovních sešitů.

Školní družina má tři samostatné herny, jedno oddělení využívá k činnosti kmenovou třídu. Všechna oddělení jsou vybavena společenskými hrami, stavebnicemi, výtvarnými a pracovními materiály. Každé oddělení má k dispozici počítač, všechna dohromady jeden televizor s videopřehrávačem.

Materiálně-technické vybavení je pravidelně – podle finančních možností školy a plánu priorit – doplňováno a obnovováno. Širší veřejnost využívá pouze tělocvičnu ve večerních hodinách.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Výuka je realizována podle Vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků, u 54 integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami podle kvalitně zpracovaných individuálních vzdělávacích programů.

Vzdělávací program je realizován v souladu s údaji uvedenými v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol.

Časová týdenní dotace sledovaných předmětů a rozvrh hodin školního roku 2003-2004 jsou v souladu s učebním plánem výše uvedeného vzdělávacího programu. Povinná dokumentace

je vedena a zachycuje průběh vzdělávání. Neprůkazně je zaznamenáváno vyučování součástí českého jazyka – psaní ve 4. a 5. ročníku, o čemž svědčí proškrtnuté kolonky psaní v třídních knihách. Dalším nedostatkem jsou zápisy čtení v třídních knihách 1.stupně, kde jsou zaznamenávány pouze názvy literárních ukázek. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že ve školním roce 2001-2002 a 2002-2003 nebyly dodrženy učební osnovy chemie v VIII. a IX.třídě.

Výuka není v souladu s učebním dokumentem č.j. 16 847/96-2 Základní škola.

Vedení školy provádí kontrolu naplňování učebních osnov při hospitační činnosti předkládáním tematických plánů, které si každý vyučující vypracovává, a kontrolou třídních knih. Svými kontrolními mechanismy výše uvedený nedostatek nezjistilo a nezabývalo se ani neprůkaznými zápisy v třídních knihách.

Kontrola naplňování učebních osnov není účinná.

Stavba rozvrhu hodin ve všech ročnících respektuje psychohygienická i didaktická hlediska vzdělávání žáků základní školy. Organizaci výchovně–vzdělávacího procesu školy upravuje Vnitřní řád školy. Ten je vytvořen s ohledem na podmínky školy, vytváří dostatečný prostor pro rozvoj osobnosti žáka, zahrnuje práva i povinnosti žáků a jsou s ním prokazatelným způsobem seznámeni žáci i rodiče (je vlepen do žákovských knížek a rodiči podepsán).

Bezpečnostní hlediska a hygienická pravidla jsou zakotvena ve vzorově zpracovaných provozních řádech všech odborných učeben, vyvěšených na viditelných místech.

Informační systém směrem k žákům a rodičům je promyšlený, umožňuje rychlý a včasný přenos informací ke všem subjektům. Zákonní zástupci žáků získávají potřebné informace o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím sdělení v žákovských knížkách, na pravidelných třídních schůzkách a také kdykoli po dohodě s vyučujícími. Žákům jsou informace předávány na třídních hodinách a operativně všemi vyučujícími. Žáci mohou prezentovat své názory přímo nebo prostřednictvím schránky důvěry.

Organizace výchovně–vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovnou poradkyní je kvalifikovaná učitelka s požadovaným vzděláním pro výchovné poradce. Má velmi dobře zpracovaný funkční plán, v němž jsou zakotveny úkoly zaměřené na profesní orientaci žáků a na poradenskou pomoc v oblastech výchovy a vzdělávání. Koordinuje práci učitelů při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Eviduje zápisy z vyšetření žáků v pedagogicko-psychologické poradně, projednává s učiteli návrhy na nová vyšetření žáků. Poradenská činnost je pravidelná, zápisy je doloženo, že výchovná poradkyně o aktuální výchovné problematice informuje pedagogickou radu. Mimo výše uvedené úkoly úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, úřadem práce, kurátorkami a metodičkou sociálně–patologických jevů. Minimální preventivní program má vysokou úroveň zpracování, je funkční s jmenovitě určenou zodpovědností za jeho realizaci. Je operativně doplňován a pravidelně vyhodnocováno jeho plnění. Výchovná poradkyně svolává k jednání výchovnou komisi, která řeší případy záškoláctví a nevhodného chování žáků. Spolu s metodičkou prevence sociálně–patologických jevů zadaly anketu pro žáky a rodiče v oblasti protidrogové prevence. Získané výsledky ankety se staly vodítkem další práce všech pedagogů ve sledované oblasti.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně–vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni v českém jazyce, matematice, v prvouce, přírodovědě a ve vlastivědě.

Hospitační činnost proběhla ve všech třídách 1. – 5. ročníku, a to v 5 hodinách matematiky, ve 4 hodinách českého jazyka, ve 2 hodinách vlastivědy a po 1 hodině prvouky a přírodovědy.

Cíle výuky byly přiměřeně náročné věku i schopnostem žáků. Vyučující postupují podle zvolených učebnic, v některých třídách bez důslednějšího výběru a kritického zhodnocení jednotlivých cvičení. Probírané učivo plynule navazovalo na dříve probranou látku.

Většina sledovaných hodin byla vedena učitelkami s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Čtyři vyučující nejsou dosud plně odborně a pedagogicky způsobilí a tato skutečnost měla na řízení výchovně-vzdělávacího procesu negativní vliv. Uvádějící učitelé pomáhají méně zkušeným kolegům radou, nemohou je však sledovat při vyučování přímo a poznat tak efektivitu svých rad.

Názornost vyučovacího procesu měla velmi dobrou úroveň při prvouce, přírodovědě a vlastivědě (model lidského těla, kompas, mapy, mapky, obrázky, encyklopedie). V hodinách 1. tříd byly využívány i kartičky, geometrické modely a symboly mincí. Pravidlem byly vzorně připravené tabule s příklady a úkoly. Jinde se pracovalo jen systémem kniha – tabule – sešit. Didaktická technika nebyla při hospitacích zaznamenána vůbec. Učebnice sledovaných předmětů jsou často doplňovány pracovními sešity.

Struktura hodin měla vždy tradiční stavbu. Hodiny byly vesměs vedeny frontálně, pokusy o skupinovou práci nebyly vždy úspěšné. V nejlepších hodinách dostávali ve skupině příležitost k práci všichni členové skupiny. Do hodin v některých třídách byly zařazovány úkoly spojené s pohybem žáků po třídě, což pomáhalo čelit únavě a uvolňovalo pracovní napětí. V méně zdařilých hodinách se však práce soustředila jen na postupné vyvolávání žáků v lavicích a řadách, takže žáci neměli zájem na aktivní spolupráci, nebo průbojnější žáci vytěsnili ostatní spolužáky na okraj pracovního zapojení. Stávalo se tak především při dialogové metodě výkladu nové látky, ale i při opakování a soutěživých úkolech. Soutěživé prostředí bylo znakem téměř všech hodin. Individuální soutěže i méně promyšlené soutěže skupin a řad snižovaly efektivní využití času, oslabovaly zájem méně úspěšných žáků o výuku a vedly spíše ke kontrole spravedlivého průběhu soutěže, než k samotnému řešení úkolů. Snaha o využití co nejpestřejší a hravé formy práce činností v hodině však mívala i kontraproduktivní účinek – docházelo ke snižování efektivní práce a nenaplněly se cíle hodin. Použité formy práce nevedly k důslednému upevnování techniky čtení a psaní. V hodinách nebyla patrná výrazněji diferencovaná práce s integrovanými žáky a nebyla patrná ani při zadávání domácích úkolů. Nerespektování vývojových poruch integrovaných žáků mělo vliv na jejich nespolečenské a někdy i rušivé chování. Kontrola žákovských prací ukázala, že ne všechny učitelky dbají na pečlivou práci v sešitech (dlouhé písemné úkoly a nekontrolované zápisy naukových předmětů s chybami) a opomíjejí v nich i práci s chybou. Velmi dobře se pracuje s chybou při ústních úkolech a při práci na tabuli. Zdůvodňování jevů a pracovních postupů bylo všudypřítomné. Výklad nové látky byl podáván odborně správně, používané termíny si žáci postupně osvojují. Pokyny vyučujících byly jasné, stručné a žáci na ně obvykle bezchybně reagovali.

Úvodní motivace bývala občas jen formální. V nejlepších hodinách se však objevovala i motivace vnitřní, aktivita žáků stoupala především po četných pochvalách za výkon, při využívání mezipředmětových vztahů, při vyprávění žáků o jejich dosavadních zkušenostech z mimoškolního života. Pochvaly zaznívaly i při závěrečných hodnoceních hodin, i když v méně podařených hodinách končila práce pouhým pozdravem. Atmosféra ve třídách byla obvykle příjemná, učitelky respektovaly osobnost žáka a žáci dodržovali až na výjimky školní řád. Výrazné bylo vždy výchovné využívání látky.

Hodnocení žákovských činností probíhá jednak slovní formou v průběhu hodin, jednak systémem klasifikovaných prací. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že žáci dostávají dostatečné množství známek. Zápisy v žákovských knížkách jsou dobrou informační základnou pro rodiče.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 2. stupni v předmětech český jazyk, anglický jazyk a německý jazyk

V průběhu inspekce bylo ve sledovaných předmětech hospitováno celkem 8 hodin u všech vyučujících, kteří sledovaným předmětům vyučují. Hodiny českého jazyka vyučovali kvalifikovaní učitelé – s jedinou výjimkou (kvalifikace pro 1.stupeň ZŠ) – i potřebnou aprobací. Hodiny cizích jazyků vedli dva odborně a pedagogicky způsobilí vyučující a jeden nekvalifikovaný učitel. Cizí jazyky jsou hodnoceny pouze po stránce metodické.

Učivo vždy navazovalo na předchozí látku a hodiny měly jasně stanovený cíl, ale cíl nebyl pokaždé naplněn. Jen výjimečně byl patrný respekt k individuálním vzdělávacím potřebám integrovaných žáků, většinou plnili úkoly stejně náročné co do obsahu i rozsahu jako ostatní žáci.

Vyučování probíhalo v esteticky působících kmenových třídách vybavených převážně novým žákovským nábytkem. Materiálně-technické zázemí školy umožnilo učitelům využít značného množství pomůcek – ucelené řady učebnic a pracovních sešitů, nástěnné přehledy, knihy literárních textů, video i audio nahrávky, vlastnoručně vyrobené kartičky a kopírovaný materiál. Sporadicky byly v hodinách cizích jazyků využity slovníky.

Ne vždy však bylo využití pomůcek efektivně zúročeno vzhledem k cíli hodiny. Zatímco v dostupné navýšené hodině literatury ve třídě IX.A byla videonahrávka velmi zdařile porovnávána s literárním textem a byly kvalitně rozvíjeny čtenářské kompetence žáků, v paralelní třídě nebylo použitých audio-nahrávek využito vůbec, a to ani učitelkou, ani žáky. Ve všech hodinách převažovala frontální nebo samostatná práce, až na výjimky málo efektivní - převládalo mechanické doplňování slov do cvičení nebo mechanické čtení textu z učebnice. Jen v jedné hodině anglického jazyka bylo využito kooperativního učení žáků ve dvojicích a promyšleně využita cvičení z učebnice. Zásady psychohygieny byly dodržovány především v těch hodinách, kde se optimálně střídaly formy a metody práce.

Úvodní motivace spočívala především ve sdělení obsahu a cíle hodiny, jen výjimečně byla vztahována k praktickému využití. Průběžná motivace pochvalou a povzbuzením k výkonu však prolínala celým vyučováním, někdy byla k motivaci využita i klasifikace. S výjimkou jedné hodiny literatury a jedné hodiny anglického jazyka byli žáci vlivem využitých forem a metod práce spíše pasivní, což se projevilo i v úrovni interakce a komunikace. V hodinách cizích jazyků mohli svých právě nabytých vědomostí prakticky využít jen výjimečně, v hodinách českého jazyka - s jedinou výjimkou navýšené hodiny v deváté třídě - neměli žáci k vyjádření názoru či diskusi prostor. Přesto žáci respektovali dohodnutá pravidla a vyučující v průběhu hodin nemuseli řešit kázeňské problémy.

Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že učitelé mají dostatek známek z ústního i písemného projevu. Klasifikace v hodinách byla objektivní a zdůvodněná. Kromě známek hodnotili učitelé v průběhu hodin jen sporadicky, což vyplývalo z malé aktivity žáků. Závěrečné hodnocení hodin – pokud bylo využito – bylo povšechné a obvykle až po zvonění na přestávku.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, anglický jazyk a německý jazyk jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání na 2.stupni v předmětech občanská výchova a dějepis

V průběhu inspekce byly hospitovány hodiny všech učitelů, kteří daným předmětům vyučují. Všichni jsou odborně a pedagogicky způsobilí. Výuka probíhá v souladu s dobře promyšlenými plány a všechny sledované hodiny byly velmi dobře připraveny. Učivo navazovalo na předchozí látku, stanovené cíle byly vhodné a přiměřené.

Vyučování probíhalo v esteticky působících kmenových třídách, ale využili všech dostupných pomůcek (učebnice, pracovní listy, mapy, dějepisné atlasy, obrazové publikace a kartičky), které si do třídy přinášeli, a vhodně jimi podporovali proces učení.

Přestože stěžejní metodou byla práce frontální, učitelé vyvozovali nové učivo spolu s žáky, využívali jejich vlastních zkušeností (v občanské výchově) či podporovali samostatné získávání a třídění informací s pomocí literatury a atlasů (v dějepisu), takže činnost učitele nebyla dominantní a žáci byli po celou hodinu zapojeni do výuky. Psychohygienu byla zajištěna především střídáním forem a metod práce (např. pohyb žáků po třídě k magnetické tabuli) nebo zařazením krátkého vypravování k tématu.

Úvodní i průběžná motivace byla zvolena vhodně a vycházela především z využití vlastních zkušeností žáků (cestování po republice v občanské výchově, známý válečný film v dějepisu).

Komunikace mezi učiteli a žáky byla vzájemně vstřícná, žáci respektovali dohodnutá pravidla a aktivně se zapojovali do výuky. Vyučující probíranou látku vhodně aktualizovali a dávali žákům prostor vyjádřit svůj názor.

V průběhu hodin byli žáci hodnoceni za okamžitý výkon především pochvalou, ale kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že učitelé mají dostatek podkladů ke klasifikaci, i když v občanské výchově je frekvence známek poměrně malá. V závěru hodin nechybělo shrnutí poznatků z hodiny, ale hodnocení práce třídy chybělo nebo bylo povšechné a zasahovalo do přestávky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech občanská výchova a dějepis jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 2. stupni v předmětu výtvarná výchova

Výuka výtvarné výchovy je zajištěna učitelkou s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Roční plány učiva jsou postaveny na ročníkových tématech, tvoří ucelený soubor a jsou v něm zakomponovány všechny požadavky dané osnovami.

Bezprostřední příprava vyučující na hodiny byla pečlivá a promyšlená. Dvouhodinový blok obsahoval optimálně vyváženou teoretickou i praktickou část, bylo využito vyučování frontální i samostatná práce, důraz byl kladen na mezipředmětové vztahy, vlastní zkušenosti žáků a poznatků z denního života. Motivace, průběžné hodnocení, sebehodnocení či společné hodnocení práce byly přirozenou součástí celého bloku a motivovaly žáky ke splnění výukového cíle. Při výtvarné činnosti jsou žáci vedeni k využití poznatků z teorie a ke správnému zvládnutí výtvarných technik a je u nich podporována především fantazie a kreativita, což dokládají výtvarné práce žáků umístěné v pracovně a na chodbách školy.

Psychohygienu výuky byla zajištěna střídáním forem a metod práce. Žáci dodržovali dohodnutá pravidla komunikace, ochotně vyjadřovali svůj názor a zapojovali se do diskuse. Komunikace mezi vyučující a žáky navzájem byla otevřená a vstřícná.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu výtvarná výchova jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 2. stupni v předmětech matematika, zeměpis a informatika

Bylo uskutečněno dvanáct hospitací u pěti vyučujících. Jejich příprava na vyučování byla promyšlená a pečlivá. Cíle výuky byly stanoveny přiměřeně a vždy navazovaly na předcházející témata. Respektování individuálních vzdělávacích potřeb integrovaných žáků nebylo ve zhlédnutých hodinách patrné.

Čtyři pedagogičtí pracovníci splňují požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost, jeden externí pracovník má vysokoškolské vzdělání doplněné pedagogickým studiem pro jiný stupeň školy. Všichni vyučovali věcně a odborně správně.

Učitelé mají pro výuku potřebné materiální zázemí. V zeměpisu používali různé druhy nástěnných map, zeměpisný atlas měl každý žák nejen pro práci ve škole, ale i pro domácí přípravu. Náročnost výuky byla doplněná nákresy na tabuli s využitím barevných kříd, propagačními materiály a ukázkami výrobků místních průmyslových podniků. V matematice pracovali na tabuli s rýsovacími soupravami a kromě profesionálních tabelárních pomůcek měli i vlastní přehledy na magnetické tabuli, ukázky vyrobených předmětů nebo kopírovaný materiál. Na podporu výuky, která probíhala sice v menších, ale esteticky příjemně působících třídách, využívali ucelenou řadu učebnic.

Organizace výuky vycházela z tradičního pojetí s převládajícími frontálními metodami práce. V zařazované samostatné práci nebyly úkoly diferencovány vzhledem ke schopnostem žáků podle náročnosti úkolů, ale pouze z kvantitativního hlediska. Téměř vždy byla provedena kontrola výsledků samostatné práce, ať už ústně či písemně. Párová, týmová ani skupinová práce nebyly v hospitovaných hodinách zaznamenány, ale byla uplatněna práce s chybou. Psychohygieně byla věnována dostatečná pozornost buď častým střídáním vyučovacích metod nebo zařazením soutěže či relaxací při mazání tabule a sbírání sešitů. Individuální práce se žákem se projevovала při samostatné práci, kdy učitelé pomáhali těm, kteří neuměli zadaný úkol vyřešit. Převládá vztah učitel – žák s dominantním postavením učitele.

Motivace byla většinou v úvodu hodiny při seznámení s učivem, při zařazení zajímavých úloh nebo i známku. V průběhu hodiny vyučující často chválili žáky za vykonanou práci, povzbuzovali je k předvedení znalostí a dovedností, seznamovali je s budoucími tématy (vytvoření vlastní www stránky), aktualizovali probírané učivo a aplikovali je na region. Motivační bylo i zadávání domácího úkolu a jedné dobrovolné práce.

Stanovená pravidla komunikace byla akceptována a oběma stranami respektována. Žáci se nebáli vyjádřit svůj názor, i když byl kritický vůči učiteli, a nechyběla ani diskuze o řešení úlohy. Protože byli žáci pověřeni zpracováním referátů, byly u nich rozvíjeny komunikativní dovednosti, ale zároveň je to přinutilo k vyhledávání informací z méně obvyklých zdrojů – městský úřad, místní závody. Ojedinele se objevilo, že se žák bránil vyvolání.

Vyučující používali především slovní hodnocení v průběhu hodin, ocenili pokrok ve zvládnutí učiva, individuální ústní zkoušení doprovázeli zdůvodněním hodnocení, při užití známek za samostatnou práci brali v úvahu předcházející nepřítomnost žáka. V náhodně zhlédnutých žákovských knížkách bylo dostatečné množství známek. Téměř vždy bylo v závěru shrnuto probrané učivo, ale chybělo celkové zhodnocení práce žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika, zeměpis, informatika jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 2. stupni v předmětech chemie, přírodopis, fyzika

V rámci inspekce bylo hospitováno celkem deset hodin u čtyř učitelů. Všichni učitelé splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což se pozitivně odrazilo na kvalitě výuky zejména po stránce odborné a věcné správnosti. Po stránce metodické už nebyly všechny hodiny tak zdařilé.

Plánování a příprava na výuku vychází z časových a tematických plánů, které vyučující sestavili na pokyn ředitelky školy. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla zpravidla kvalitní a promyšlená, učivo navazovalo na předcházející témata. Zvolené výukové cíle byly konkrétní a přiměřené věku a schopnostem žáků.

Motivace žáků prostupovala všemi sledovanými hodinami. Některým učitelům se podařilo žáky vhodně aktivizovat pochvalami a častým povzbuzováním za pokrok v učení. Pozitivní účinek mělo zařazení videonahrávek i ojedinělé začlenění problémových úkolů a úloh z praxe, ve kterých žáci mohli aplikovat své poznatky.

Převážná část sledovaných hodin byla vedena formou frontálních činností bez záměrné diferenciací úkolů dle obtížnosti a zejména individuálních schopností žáků. V několika hodinách byly žákům předávány nové informace v hotové podobě. Zejména frontálně vedená výuka některých hodin přírodopisu a chemie měla nízký podíl aktivního učení. Při dominujícím projevu vyučujících a sporadických, často jednoslovných doplňcích žáků nebyl vytvářen dostatečný prostor pro rozvoj jejich komunikativních dovedností. Naopak vynikající úroveň měly hodiny fyziky charakterizované vyložene činnostním učením. Žáci vyvozovali nové učivo na základě demonstračních pokusů, které sami prováděli. Míra role vyučující jako organizátorky vzdělávacího procesu se zcela naplnila při vedení žáků ke schopnosti diskutovat a dostatečně obhájit svůj názor. Dodržováním metodických a didaktických zásad, volbou způsobů práce i uplatňováním mezipředmětových vztahů byli žáci velmi dobře motivováni.

V dalších hodinách pracovali žáci s učebnicemi a názornými pomůckami. K dosažení stanovených cílů výuky vyučující vhodně využívali demonstračních pokusů, nástěnných obrazů, modelů struktur chemických látek, biologických modelů nebo multiplikátů hornin a nerostů.

S výjimkou jedné hodiny měla dobrá úroveň komunikace učitelů příznivý vliv na jednání žáků a přispívala k vytváření vhodného pracovního klimatu.

Zkoušení žáků probíhalo ústní i písemnou formou. Při ústním zkoušení se žáci nevyjadřovali souvislými větami. Žákovské výkony vyučující hodnotili objektivně a se zdůvodněním. Někdy využili i sebehodnocení žáků. Namátkovou kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že rodiče jsou dostatečně informováni o prospěchu svých dětí.

Závěry většiny sledovaných hodin patřily shrnutí, prvotnímu upevnění nového učiva a zpětné vazbě o jeho pochopení. Pouze v několika hodinách bylo prováděno závěrečné zhodnocení výkonu žáků s adresným oceněním snahy a pokroku ve vzdělávání.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledované skupině předmětů jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vedení školy ve třídách 1. stupně nepožaduje vypracovávání žádného typu souhrnných ani srovnávacích prací. Na 2. stupni jsou zadávány a analyzovány prověrky z českého jazyka a matematiky. Kromě vlastních proverek jsou v 5., 7. a 9. ročníku zadávány profesionální testy, jejichž výsledky jsou analyzovány a slouží k dalšímu zvyšování kvality vzdělávání.

Průběh vzdělávání a výchovy je velmi dobrý.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Školní družina

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny navazuje na vzdělávací program školy. Vychází z plánovaných aktivit, které zahrnují zájmové, rekreační a odpočinkové činnosti. Řád školní družiny a Vnitřní řád školní družiny jsou vzorově zpracovány a umožňují všestranné zabezpečení jejího provozu.

V době inspekce bylo ve čtyřech odděleních zapsáno 100 dětí z 1. - 4. ročníku, což představuje stanovenou kapacitu zařízení. Maximální počet 25 žáků, kteří se jednorázově zúčastnili pravidelné činnosti, nebyl v době inspekce překročen. Režim školní družiny je upraven tak, že činnost všech čtyř oddělení se vzájemně prolíná.

Ve všech odděleních je řádně a přehledně vedena povinná dokumentace. Denní režim je vyvážený s dostatečným prostorem pro spontánní herní aktivity. Žáci nebyli přetěžováni, vychovatelky respektovaly zásady psychohygieny. Dařilo se jim žáky účinně motivovat a nenásilně zapojovat do předkládaných činností. Ponechávaly jim vždy možnost výběru aktivit, zohledňovaly jejich specifické potřeby a stupeň únavy. Nabízené skupinové a individuální činnosti byly orientovány na smyslový rozvoj, jemnou motoriku a tvořivost. Organizace režimových momentů byla účelná, pokyny jasné a srozumitelné.

Ředitelka školy prokazatelně kontroluje činnost školní družiny, zjištění analyzuje a závěry uplatňuje při plánování práce školy.

Činnost školní družiny je vynikající.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání

Rozšíření učebních plánů proběhlo v intencích Metodického pokynu MŠMT č.j. 31172/2002-22. Ředitelka školy se po poradě s učiteli rozhodla navýšit v osmém ročníku jednu hodinu matematiky, v devátých ročnicích po jedné hodině českého jazyka. Podle této varianty probíhá výuka celoročně a žáci kmenových tříd se vzdělávají společně.

Personálně je výuka zabezpečena stávajícími pedagogy, úprava si nevyžádala přijetí nové pracovní síly. Z celkem tří navýšených hodin jsou dvě vyučovány odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími, jednu hodinu českého jazyka vyučuje učitelka s kvalifikací pro 1. stupeň základní školy. Obsah výuky byl ponechán zcela v kompetenci učitele daného předmětu. Ze zápisů v třídních knihách a z hospitací vyplývá, že v navýšené hodině

matematiky a v jedné z hodin českého jazyka je procvičováno aktuálně probírané učivo a hodiny jsou zařazeny do běžného sledu témat (včetně psaní testů). V jedné deváté třídě se vyučující rozhodl věnovat navýšenou hodinu rozvoji čtenářských kompetencí žáků a stanovil ji pevně v rozvrhu hodin. Žáci jsou vedeni k promyšlené práci s textem, učí se vnímat rozdílná zpracování jednoho tématu (porovnání knižní a filmové podoby díla) a jsou důsledně vedeni k vyjádření vlastního názoru a vnímání emocionálního zážitku z díla. Žáci se do výuky zapojovali aktivně a se zájmem.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 243/00-KÚ jsou v souladu se Zřizovací listinou s platností od 13.12.2001

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j.243/00-KÚ
2. Zřizovací listina s platností od 13. 12. 2001
3. Výroční zpráva za školní rok 2002-2003
4. Třídní knihy 1. – 9. ročníku pro školní rok 2002-2003
5. Třídní knihy školního roku 2003-2004
6. Třídní kniha VIII. třídy pro školní rok 2001-2002
7. Třídní výkazy všech tříd
8. Katalogové listy všech tříd prvního stupně a tříd VII.A, IX.A a IX.B
9. Rozvrhy hodin všech tříd pro školní rok 2003-2004 včetně rozpisu přestávek
10. Tematické plány hospitovaných předmětů pro školní rok 2003-2004
11. Vybrané žákovské knížky, sešity a práce žáků všech tříd
12. Vzdělávací program Základní škola č.j. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků
13. Vnitřní řád školy platný pro školní rok 2003-2004
14. Řád školní družiny pro školní rok 2003-2004
15. Vnitřní řád školní družiny pro školní rok 2003-2004
16. Přehledy výchovně-vzdělávací práce školní družiny v I., II. III. a IV. oddělení platné ve školním roce 2003-2004
17. Plán výchovného poradce pro školní rok 2003-2004
18. Minimální preventivní program pro školní rok 2003-2004
19. Zápisy z předmětových komisí a metodického sdružení sledovaných předmětů
20. Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků ve školním roce 2003-2004
21. Organizační řád platný ve školním roce 2003-2004

22. Provozní řády odborných učeben
23. Plán personálního rozvoje pro školní rok 2003-2004
24. Plán hospitační a kontrolní činnosti ředitelky školy pro školní rok 2003-2004 včetně zápisů z hospitací
25. Zápisy z pedagogických rad

ZÁVĚR

Škola má solidní personální zázemí, jehož ředitelka školy v daných možnostech optimálně využívá. Plán rozvoje v oblasti lidských zdrojů počítá se zvýšením kvalifikace pedagogických pracovníků a umožňuje kombinované studium nekvalifikovaných učitelů na pedagogických fakultách. Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti příznivější na 2. stupni, což pozitivně ovlivňuje úroveň vzdělávání a výchovy. Organizace činnosti školy je jednoduchá a funkční. Řízení školy je promyšlené, efektivní a účelné, dílčí nedostatky jsou však v kontrolní činnosti. Současný systém kontroly neodhalil neplnění osnov.

Velmi dobré materiální zajištění výuky významně přispívá k plnění deklarovaného vzdělávacího programu. Škola disponuje vhodnými prostory, úpravou a vybavením učeben a heren školní družiny. Je vytvořeno příznivé a podnětné prostředí pro žáky i vyučující.

Ve sledovaných hodinách převládaly klasické vyučovací postupy s převahou aktivity učitelů. Kladem byla věcná a odborná správnost výuky, její názornost a vzájemně otevřená a vstřícná komunikace mezi učiteli a žáky.

Školní družina plní své poslání, žáci mají možnost výběru spontánních herních aktivit a jsou zohledňovány jejich specifické potřeby.

Od poslední inspekce se podařilo doplnit chybějící učebnice a délku přestávek stanovit v souladu s Vyhláškou č. 291/1991 Sb., o základní škole ve znění pozdějších předpisů. Přetrvávají nedostatky v plnění učebních osnov.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Podešvová	Podešvová v.r.....
Členové týmu	Mgr. Vladimír Bečvář	Bečvář.v.r.....
	Mgr. Alena Dlouhá	Dlouhá v.r.....
	Mgr. Milan Popule	Popule v.r.....
	Ing. Libor Porteš
	Jana Sejvalová

V Lounech dne 20. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:2.3.2004.....

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jana Šipošová

Šipošová v.r.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj .Poděbradova 634, 440 01 Louny. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Ústí nad Labem– odbor školství, mládeže a tělovýchovy	18.3.2004	f3-1032/04-5091
Město Podbořany	18.3.2004	f3-1031/04-5091
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.